

Organització d'empreses**2012/2013**

Codi: 100521

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Graduat en Relacions laborals	806 Graduat en Relacions Laborals	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Alejandro Rialp Criado

Correu electrònic: Alex.Rialp@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No existeixen prerequisits oficials per cursar aquesta matèria, però es recomana haver cursat l'assignatura d'Economia de l'Empresa (1er curs 1er semestre) i Introducció a l'Economia (1er curs 1er semestre)

Objectius

En el Pla d'Estudis del Grau de Relacions Laborals (6 d'abril de 2009), la breu descripció del contingut de l'assignatura d'Organització d'Empreses indica: *"La naturaleza de la organización, el diseño y las formas organizativas, la organización y métodos del trabajo y los instrumentos y procesos administrativos-organizativos"*

Aquesta assignatura està pensada per Graus/Titulacions on els alumnes no acostumen a tenir una formació sòlida en Economia ni Empresa, però que han de cursar assignatures de la matèria d'Organització i Direcció d'Empreses. Així, el repte de l'acadèmic consisteix en adaptar els coneixements corresponents a aquesta àrea, per tal de facilitar-ne l'assimilació per part dels alumnes, que en principi, no cal que tinguin una base suficient.

Aquest fet s'ha de tenir en compte en el moment de dissenyar el programa, ja que afecta a l'elecció dels continguts més idonis d'aquesta assignatura introductòria de l'àrea de coneixement d'Organització d'Empreses.

En l'assignatura s'imparteixen els fonaments i els aspectes centrals de l'estudi, disseny i l'organització del treball a les empreses, així com les qüestions bàsiques que fan referència a la qualitat en el treball. Com a objectius específics d'aquesta assignatura, destaquem:

- Comprendre què és el disseny organitzatiu i saber identificar les principals formes organitzatives existents
- Comprendre i saber realitzar les funcions que realitzen els directors d'organització de la producció
- Comprendre i saber dissenyar llocs de treball atractius
- Comprendre i aplicar el concepte de productivitat en el treball
- Comprendre i saber aplicar les principals tècniques de l'estudi de mètodes i temps de treball
- Comprendre què significa la qualitat i les distintes tècniques existents per aconseguir-la

Competències

- Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.

- Fer anàlisis i diagnòstics, donar suport i prendre decisions en matèria d'estructura organitzativa, organització del treball, estudi de mètodes i estudis de temps de treball.
- Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).
- Organitzar i gestionar la planificació del temps.
- Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de decisions i activitats en altres parts de l'empresa.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els instruments administratius i organitzatius.
2. Demostrar que es coneixen les formes organitzatives, l'organització i els mètodes de treball.
3. Dissenyar noves formes organitzatives.
4. Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
5. Organitzar i gestionar la planificació del temps.
6. Planificar i utilitzar els indicadors actuals per a la gestió i els recursos humans.
7. Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de decisions i activitats en altres parts de l'empresa.
8. Treballar de manera autònoma.
9. Treballar en equip.

Continguts

1. El disseny organitzatiu: anàlisi i diagnòstic de les organitzacions

1.1. Diferenciació i integració d'activitats

1.2. Dimensions de l'estructura organitzativa (complexitat, formalització i centralització) i factors de contingència (estratègia, entorn, mida i tecnologia entre altres)

1.3. Classes d'estructures organitzatives i nous models organitzatius

En aquest blocs tractarà el disseny organitzatiu com el resultat de dos processos simultanis i complementaris: la diferenciació i la integració. A continuació analitzarem quines són les variables que defineixen l'estructura organitzativa i com els factors contingents en determinen el comportament. Seguidament, es definiran els principals tipus d'estructures organitzatives existents i com estan evolucionant per adaptar-se a l'entorn actual.

2. Evolució i transformació de les organitzacions

2.1. Processos organitzatius

2.2. Respostes organitzatives

2.3. Gestió organitzativa dels diferents contextos

2.4. Eines per organitzar i gestionar el treball a l'empresa

L'objectiu principal d'aquest bloc consisteix en estudiar els processos així com les respostes organitzatives en els diferents contextos, així com identificar les característiques de les principals eines per organitzar i gestionar el treball a les empreses (paquets de software que donen suport a les distintes àrees funcionals de l'empresa, i en especial, a l'àrea de producció com l'ERP, l'aprovisionament i la planificació de necessitats de materials (MRP) en sistemes de producció multifàsics).

3. El disseny de llocs de treball

3.1. Model de les característiques del lloc de treball

3.2. Tècniques d'intervenció i noves formes organitzatives d'organitzar el treball

3.3. Condicions ambientals del lloc de treball

En aquest bloc, de disseny de llocs de treball, s'estudien quines són les variables principals que afecten a la definició dels llocs de treball. Seguidament, s'analitzen quines tècniques existeixen per aconseguir una millor adequació de les necessitats dels individus a les exigències organitzatives del lloc de treball, i també s'estudien les distintes formes d'organitzar el treball en termes de temps i horaris, prestació del treball i teletreball. Finalment, s'estudia com les condicions ambientals del lloc poden afectar el disseny dels llocs de treball.

4. Mètodes i temps de treball

4.1. Productivitat i estudi del treball

4.2. Millora de mètodes i optimització de processos

4.3. Mesura de temps i estudi de moviments

Aquest bloc comença estudiant la importància del concepte de productivitat del treball, què és i com es pot mesurar. També analitza el contingut del treball i quines tècniques es poden utilitzar pel seu estudi. A continuació, s'explica com seleccionar el treball objecte d'estudi i quines eines es poden utilitzar per registrar la informació (diagrames, cursogrames, etc.). Finalment, l'últim tema es centra en l'estudi de les tècniques principals que serveixen per determinar el temps que s'inverteix per portar a terme tasques segons les normes d'execució predeterminades.

5. La qualitat del treball

5.1. El concepte de qualitat i la qualitat total

5.2. Els costos de la qualitat

5.3. Tècniques de millora de la qualitat

Aquest últim bloc tracta de la qualitat en el treball. Comencem definint el concepte de qualitat, l'evolució històrica, els elements principals i els costos relacionats. Finalment, es tracten els aspectes fonamentals de la gestió de la qualitat, les tècniques i la certificació.

Metodologia

El centre del procés d'aprenentatge és el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant, essent la missió del professor ajudar-lo en aquesta tasca: (1) subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir; (2) dirigint els seus passos de manera que el procés d'aprenentatge pugui realitzar-se eficaçment. D'acord amb aquestes idees, i d'acord amb els objectius de l'assignatura, el desenvolupament del curs es basa en les següents activitats, que es divideixen en tres grans grups:

Classes magistrals: on l'estudiant assoleix les bases conceptuals de la matèria, així com la seva contextualització i completant-les amb l'estudi personal dels temes explicats. Aquestes classes magistrals són les activitats on s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

Classes pràctiques: on els estudiants (en grups de màxim 4 persones) analitzen exercicis/casos/lectures per tal de comprendre críticament allò que s'explica a les classes teòriques. En aquestes classes, el professor donarà suport als dubtes que puguin sorgir en la seva resolució.

Presentació de treballs: on els estudiants (en grups de màxim 4 persones) realitzen una cerca bibliogràfica (fora de l'aula) per contestar una sèrie de preguntes d'un treball de recerca temàtic a escollir dins del programa de l'assignatura.

Examen final: disposarà d'una part tipus test, una part de preguntes curtes i 1 o 2 lectures/exercicis/casos.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Discussió d'exercicis/casos/lectures (classes pràctiques) (8%)	3	0,12	1, 3, 6
Discussió d'exercicis/casos/lectures (classes pràctiques) (8%)	12	0,48	1, 2, 3, 6, 7, 8
Exposició professor (classe magistral) (20%)	30	1,2	1, 2, 3, 6
Tipus: Supervisades			
Documentació i bibliografia del treball en grup (tutoria programada) (30%)	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi personal i preparació de l'examen (30%)	45	1,8	1, 2, 3, 5, 6, 8
Exercicis/lectures/casos individuals (10%)	15	0,6	4, 5, 7, 8

Avaluació

Avaluació individual

L'avaluació es realitza al llarg del curs, en part en grup i en part individualment.

Avaluació en grup

S'avalua el treball realitzat en grup i l'assoliment de les competències: CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1, CT1, CT2, CT5, CT11. Per fer aquesta avaluació es compta amb: Respostes als exercicis/casos/lectures de les classes pràctiques (30% de la nota). Cal lliurar TOTES les pràctiques i treure un mínim de 4 per poder fer mitjana amb la resta d'activitats. Redacció del treball en grup i documentació prèvia lliurada a tutories (30% de la nota). Cal lliurar el treball i treure un mínim de 4 per poder fer mitjana amb la resta d'activitats.

S'avaluen els coneixements conceptuals i teòrics de la matèria assolits per l'alumne, així com la seva capacitat d'anàlisi i de raonament crític. Per fer aquesta avaluació es compta amb: Examen final (40% de la nota). S'ha de treure un mínim de 4 per poder fer mitjana amb la resta d'activitats.

Nota final: $0,3 \cdot \text{Pràctiques} + 0,3 \cdot \text{Treball} + 0,4 \cdot \text{Examen}$ (sempre i quan es tingui 4 o més de cada part)

Els suspesos i no-presentats:

Es considera que TOTS els estudiants realitzen el procés d'avaluació continuada. Per tant, esgoten la convocatòria i tindran una nota final d'aprobat o suspès de l'assignatura, en cap cas de no presentat. L'excepció és pels estudiants que no hagin lliurat CAP pràctica, ni el treball i que, a més, no es presentin a l'examen final, en aquest cas tindran un no presentat.

Un alumne només pot obtenir un "No Presentat" a l'assignatura sempre i quan no hagi participat en cap de les activitats d'avaluació. Per tant, es considera que un estudiant que realitza alguna component d'avaluació continuada ja no pot optar a un "No Presentat"

Re-avaluació

Per a aquells estudiants que en l'avaluació del curs hagin obtingut una nota que sigui igual o superior a 4 i inferior a 5 hi haurà una re-avaluació. Els professors de l'assignatura decidiran la modalitat d'aquesta

re-avaluació. La nota de la re-avaluació tindrà dues possibles opcions: Apte o No-apte. Si l'estudiant obté una nota d'Apte es considera que ha superat l'assignatura amb una nota numèrica màxima igual a 5. Si l'alumne obté una qualificació de No-apte, no supera l'assignatura i la nota final serà igual a la nota obtinguda abans de la re-avaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final (individual)	40%	0	0	1, 2, 3, 6
Redacció (en grup) del treball en grup i documentació prèvia lliurada a tutories	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9
Respostes (en grup) als exercicis/casos/lectures de les classes pràctiques	30%	0	0	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

Bloc 1: El disseny organitzatiu

- BUENO, E. (1996) "Organización de empresas: estructura, procesos y modelos". Ed. Pirámide, Madrid.
- FUENTE, J. M.; GARCÍA-TENORIO, J.; GUERRAS, L.A.; HERNANGÓMEZ, J. (2002) "Diseño organizativo de la empresa". Ed. Civitas, Madrid.
- MINTZBERG, H. (1984) "La estructuración de las organizaciones". Ed. Ariel, Barcelona.

Bloc 2: Eines per organitzar i gestionar el treball a l'empresa

- CAPELLERAS, J.L.; ROYES, A.; SERAROLS, C. (2007) "Organització i Mètodes de Treball I". Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra. Capítol 6.
- FERNÁNDEZ GUERRERO, R. (coord.) (1998) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Civitas, Madrid. Capítols 7 i 8.
- GIL ESTALLO, M.A.; GINER DE LA FUENTE, F. (2007) "¿Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Conceptos e instrumentos (7ª edición revisada y actualizada)". Esic Editorial, Madrid. Capítols 14 i 16.
- MARTI, R.; SERAROLS, C.; DE CASTRO, R. (2003) "Organització de la producció". Publicació docent de la Universitat de Girona, Girona. Capítols 4, 5 i 6.
- MINTZBERG, H. et al. (1991) "El proceso estratégico". Edición europea revisada. Madrid: Prentice Hall.

Bloc 3: El disseny de llocs de treball

- AGUIRRE de MENA, J. M.; RODRÍGUEZ, M^a. M.; TOUS, D. (2002) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Pirámide, Madrid. Capítols 3, 6, 7, 8 i 9.
- FERNÁNDEZ GUERRERO, R. (coord.) (1998) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Civitas, Madrid. Capítol 6.
- GIL ESTALLO, M.A.; GINER DE LA FUENTE, F. (2007) "¿Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Conceptos e instrumentos (7ª edición revisada y actualizada)". Esic Editorial, Madrid. Capítols 7 i 15.

Bloc 4: Mètodes i temps de treball

- AGUIRRE de MENA, J. M.; RODRÍGUEZ, M^a. M.; TOUS, D. (2002) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Pirámide, Madrid. Capítols 11, 12, 13, 14 i 15.
- FERNÁNDEZ GUERRERO, R. (coord.) (1998) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Civitas, Madrid. Capítols 5 i 9.
- O.I.T. (1996) "Introducción al estudio del trabajo, 4ª ed. (revisada)". Ed. O.I.T., Ginebra.

Bloc 5: La qualitat del treball

- AGUIRRE de MENA, J. M.; RODRÍGUEZ, M^a. M.; TOUS, D. (2002) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Pirámide, Madrid. Capítols 10.
- FERNÁNDEZ GUERRERO, R. (coord.) (1998) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Civitas, Madrid. Capítol 9.
- GIL ESTALLO, M.A; GINER DE LA FUENTE, F. (2007) "¿Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Conceptos e instrumentos (7ª edición revisada y actualizada)". Esic Editorial, Madrid. Capítols 16
- LLORENS, F.J.; FUENTES, M^a.M. (2000) "Calidad total. Fundamentos e implantación". Ed. Pirámide, Madrid.